

Rom 7, 6

6: Men nå er vi frigjort fra loven, siden vi er døde fra det som holdt oss fanget, slik at vi tjener i Åndens nye vesen og ikke i bokstavens gamle vesen.

I det forrige kapitlet tok apostelen for seg det motsatte forholdet, slik det er under loven. De syndige lystene ble vekket av loven, og hersket over oss slik at vi bar frukt for døden. Paulus' emne er nå på nytt: Frihet fra loven. Han gjentar det samme som i v. 4. Nå i ennå tydeligere ordvalg. Først sier han:

Men nå er vi frigjort fra loven. Dette er jo tydelig tale. Måtte alle legge merke til denne uttrykkelige forklaringen: "Nå er vi frigjort fra loven"! Under v. 4 har vi tidligere sett hvilken lov det er Paulus taler om her. Det er den som tidligere anklagde og fordømte oss, loven med de ti bud som Gud skrev på de to steintavlene. For det andre har vi sett hvilken frihet, og hva som menes med den friheten som omtales her. Vi har sett på hvilken måte vi er fri fra loven. At det ikke innebærer at loven ikke skal være vår rettesnor, men at vi er fri fra lovpakten og dens frelsesvei. Det kreves ikke at vi selv skal ha oppfylt loven for å bli frelst. Vi skal ikke bli fordømt for våre overtredelser og våre synder. Kort sagt: Gud skal ikke dømme oss etter loven. Men vi har sett at denne friheten fra loven har vi også i vår samvittighet, ved troen. At den dermed også er en samvittighetens frihet fra lovens trykkende trelldom, så vi også er oss bevisst at vi er fri fra lovpakten. Og derfor nå tjener Gud uten frykt, med glede og villige hjerter, som barn som elsker sin far. Dette ser vi dels av apostelens egne ord, f. eks. i Gal 3: 13, 23, 24, 25, 4: 5, 7, Rom 8: 15, Gal 5: 1, 13, 14 m. fl. Dels også gjennom Skriftens generelle lære om syndenes forlatelse.

Om denne loven og denne friheten sier nå apostelen: "Men nå er vi frigjort fra loven". Slike utvetydige ord burde da vekke mange sjeler og føre dem ut fra mørket! Disse som med en from hensikt er innstilt på å tro alt Guds ord, men aldri synes å ha fått se denne underlige læren om at de som tror er frigjort, er løst fra loven.

Det naturlige menneskes mørke er så tykt at det er mange som tror på syndenes forlatelse, men ikke innser at hvis de har syndenes forlatelse, så må det innebære frihet fra lovens domstol. De innser ikke at hvis vi skal dømmes etter loven, så kan vi ikke ha syndenes forlatelse. Hva hjelper det meg, hele Kristi forsoningsverk, hvis jeg til slutt skal dømmes etter loven?

Måtte Herren åpne øynene våre vidt opp! Og måtte alle kristne alle sine dager ha klart for seg at apostelen uttrykkelig sier: "Men nå er vi frigjort fra loven". Ja, han føyer et ennå sterkere ord til, og sier.

siden vi er døde fra det som holdt oss fanget. "Døde"! Her gjentar Paulus det samme som han sa i v. 4. Der het det: "på samme måte, mine brødre, døde også dere bort fra loven". Der så vi hvordan det foregår, at vi dør bort fra loven: Først viser det seg at "budet gav meg bare død" (v. 10), ved at loven bare øker syndens lyster, og dømmer oss til døden. Vi oppgir alt håp om at vi kan bli frelst gjennom noe som helst vi kan foreta oss. Men så blir vi rett og slett frigjort fra hele lovpakten. Og det skjer "ved Kristi legeme" som ble gitt for oss og døde under lovens forbannelser. Vi blir virkelig frigjort når den bøyde samvittigheten gir opp det fruktløse trellevet, tar imot Kristus og ikles hans rettferdighet. Da begynner vi å nyte fruktene av Kristi død. Og Kristi død var en død fra synden og loven. Men Kristi død var vår død. Den skjedde for oss. Derfor har vi dødd i ham, fordi vi var så inkludert i ham at hans død var vår død.

Slik er vi på lovens premisser død fra loven. Det sier også Paulus slik i Gal 2: 19-20: "ved loven døde jeg for loven, for at jeg skulle leve for Gud. Jeg er blitt korsfestet med Kristus". Men som tidligere sagt: Om enn vår samvittighets frihet fra loven er ufullkommen, fordi den avhenger av vår tro, så er likevel vår frihet innfor Gud fullkommen. Innfor Gud er vi virkelig døde for loven, for innfor Gud gjelder Kristi død til enhver tid fullkomment, selv om vår tro er vaklende og ufullkommen. Derfor, uansett om troen er svak, har vi som har dødd fra loven og nå lever på Kristi rettferdighet, virkelig like lite å gjøre med lovens premisser og dommer, som et dødt menneske har med lovene på jorden å gjøre. Vi er jo "døde bort fra loven", sier apostelen. Dette er jo et veldig sterkt ord - "død", "døde". Den friheten som inntreffer ved døden, er den mest fullkomne frihet. Det mennesket som er dødt, kan aldri mer bli bundet av loven. La oss derfor merke oss vel dette ordet: "døde".

fra det som holdt oss fanget. Her skildrer Paulus loven som et fengsel, som vi holdes fanget i. Fengselets bud, forbud og dommer var stålgitrene, dørene og låsene som holdt oss fengslet under dødsdom. For vi skal straks holde klart for oss at loven allerede dømmet oss til døden for den synden som helt fra fødselen av ligger i vår natur. Synden og døden har vi i arv fra Adam. I tillegg sier loven: "Forbannet er hver den som ikke holder fast på alle de ord som er skrevet i lovens bok, slik at han gjør dem".

Vi er altså allerede dømt. Selv om vi aldri syndet mer, men nå tvert imot ved "å omvende oss" forsøker å minske vår skyld for å oppnå Guds nåde. Dette er det mange som ikke vil tro. Men det beviser bare at hele vår natur er så fylt av ondskap og forderv, at vi konstant, på nytt og på nytt, synder og øker vår skyld. Det gjør igjen at samvittigheten stadig er på kollisjonskurs med lovens bud og forbud, og "fengsles" av den bak gitter og lås. Uansett hvilken vei vi vender oss, bli vi alltid "holdt fast" (gr. teksten). Slik blir loven et fengsel. Dette taler også Paulus klart om i Gal 3: 23: "Men før troen kom, ble vi holdt i varetekt av loven, innestengt med sikte på den troen som senere skulle bli åpenbart".

Men i dette bildet om loven som et fengsel, ligger ikke bare at vi er fanger som etter loven er dødsdømt. I tillegg taler dette bildet om hva slags kristelighet det er loven virker. Dette sier Luther noe om, over det bibelordet vi nettopp siterte (Gal 3: 23): "Lovens oppgave er å holde oss i forvaring, som i et fengsel. Dette er et svært treffende bilde som viser hva loven utretter, og hvor fromme den makter å gjøre menneskene. Ingen tyv, morder eller røver som er fengslet, elsker lenkene han er fengslet med, og det dystre fengslet der han holdes innestengt. Tvert imot skulle han gjerne være med på å rive hele fengslet, ja legge det i aske - hvis han var i stand til det. Der i fengslet gjør han nok ikke nye voldshandlinger. Men det er ikke på grunn av en ny og god vilje, eller kjærlighet til rettferdigheten, men fordi fengslet hindrer ham -!

Mens han sitter der fengslet er han ikke begynt å hate synden og alt det gale han drev på med (tvert imot ergrer han seg inderlig over at han ikke er i frihet og kan fortsette å stjele). Men han hater fengslet, og hvis han fikk mulighet til å slippe ut, skulle han stjele som tidligere. Loven setter grenser for menneskene ("holder dem i varetekt") både på mellommenneskelig og åndelig vis. Dette er alt det loven, og rettferdigheten av loven, kan utrette. Den tvinger oss til en utvortes fromhet ved at den truer de som overtrer loven, med straff og plager. Så er da menneskene lydige mot loven fordi de frykter straff. Men det skjer både uvillig og tregt. Men hva slags fromhet er dette, når den unnlater det onde bare av frykt for straff? Nei, denne gjernings-rettferdigheten er i seg selv ikke annet enn kjærlighet til synden, hat overfor rettferdigheten, avsky for Gud og hans lov, og tilbedelse og lovprisning til den største ondskap. For like så hjertelig som tyven elsker fengslet og hater

tyveraidene, like hjertelig lyder vi loven, gjør det den krever og avstår fra det den forbyr - når vi er fanget under loven". Så langt Luther.

Så langt rekker vår fromhet under loven. Noe ganske annet foregår i det hjertet som er blitt utpint, fordømt og fullstendig oppgitt under fengselsoppholdet, - og så plutselig blir gitt alt - som gave. Alt det han arbeidet på, og søkte hos seg selv, under loven - blir nå overrakt ham av en annen. Nå får han se Gud i et fullstendig nytt lys, som en kjærlig og omsorgsfull Far som bare lengtet etter å få gjøre alt godt mot oss. Derfor lot han oss bli totalt utmattet under loven. Og når en sjel forstår dette: Hvordan alle lovens krav og dommer først og fremst sikter på å utmatte og knuse oss (kap. 3: 19, 5: 20). Forstår at hensikten er at vi skal gi opp det fruktesløse strevet med å bestå innfor Gud gjennom noen egen rettferdighet. At Gud vil gi oss alt, både rettferdighet og helliggjørelse, som en ufortjent gave. Når en utmattet sjel forstår dette - og nå, i Åndens lys, ser han er satt fullstendig fri fra loven. Når han tror og ser Guds store kjærlighet i Kristus - da får han et fullstendig nytt hjerte overfor Gud, og overfor loven. Da forvandles hatet til kjærlighet. Da får han en inderlig lyst og lengsel etter å tjene Gud. Nå sier han fra hjertet: "Hans bud er ikke tunge", "Jeg fryder meg i Guds lov etter det indre menneske". Nå er fengslet forvandlet til et palass.

Det er et fengsel Paulus har brukt som bilde. I fengslet sitt har kongen sittende en flokk tyver og røvere. De må alltid overvåkes. Ståldører og låser, gitre og lenker holder dem innestengt, og fangevokterne må hele dagen passe på at de ikke bryter seg ut. Fangevokterne må drive dem til alt de skal gjøre. Men la oss så tenke oss at denne kongen, den dagen han skal krones, vil vise sin store nåde ved at han ikke bare tilgir disse fangene alt det de har gjort, og gir dem sin frihet. Men samtidig gir hver enkelt av dem sin garanti på et rikelig underhold alle deres livs dager. Som forbrytere har de heller ikke noen bolig. Derfor lar kongen hele fengslet bli bygget om til et vakkert palass, og gir dem dette. Alle ståldørene, gitrene og lenkene fjernes, og alt innredes skjønt og behagelig. Dette palasset er nå deres eiendom, deres nye, vakre hjem hvor kongen deres nå stadig besøker dem som en venn, en far. Han kaller dem for sine venner og barn. Han gir dem noe de lett kan make å arbeide med, slik at de får lov å tjene ham med dette, som de så gjerne vil. For det er ikke noe de nå setter høyere, enn å få ha sin fars vennskap, og få lov å tjene ham.

Nå lever de et totalt nytt liv. Riktignok bor de i samme rommet som tidligere var fengslet deres! De går gjennom de samme dørene og gangene som de hadde blitt ført gjennom i lenker! Men alt er forvandlet -! Nå trives og gleder de seg i disse rommene, og går frivillig gjennom de samme korridorene, der de tidligere ble ført i lenker. Nå ville de ikke tenke på å bryte seg ut gjennom vindu eller vegger. Tvert imot ville det gjøre dem inderlig vondt hvis noen gjorde skade på disse veggene. Slik virker friheten fra loven. Disse veggene og gangene (de hellige budene som er rettesnor for vårt liv) er de samme som tidligere. Men nå lever vi innenfor dem i glede. Nå vandrer vi i disse gangene fritt, uten noen vokter til å drive oss. Nå elsker vi Herrens bud, så hvert eneste feiltrinn smerter oss. Og det skjærer oss i hjertet når noen angriper eller omtolker de hellige budene. Dette virker Ånden når sjelen blir frigjort fra lovens bud, forbud og dommer, og isteden overbevises om en evig nåde. Dette fortsetter Paulus å lære oss om, i det han så sier:

slik at vi tjener i Åndens nye vesen og ikke i bokstavens gamle vesen. Paulus gjentar her på nytt samme dyrebare sannhet som i v. 4, og som vi virkelig må holde fast. Dette at først når vi er løst fra loven, er vi i stand til å tjene Gud på rett vis (konf. kap. 6: 14). Hva Paulus mener med Ånden og bokstaven, ser en av kap. 2: 29, men spesielt i 2Kor 3: 6. I sistnevnte bibelvers taler Paulus om hva loven og evangeliet skulle virke. Med uttrykkene bokstavens og Åndens pakt forstår vi at med Ånden

menes selve Guds Ånd, som gjennom evangeliet virker i den "nye pakt". Derfor kalles dette "Åndens pakt" (konf. Jer 31: 31-34). Paulus sier da også i Gal 3: 2: "Var det ved lovgjeringer dere fikk Ånden, eller ved å høre troen (evangeliet som skaper tro)?" Der vil apostelen bevise at det er bare ved "å høre troen", "høre troen forkynt" (sv: genom trons predikan) vi får Ånden. "Å høre troen" er det samme som å høre forkynnelsen om den nye pakt som Gud opprettet med sin Sønn som vår Stedfortreder ("denne kalk er den nye pakt i mitt blod, som utgytes for dere"). Derfor uttrykket "Åndens pakt". Og Ånden er selve Guds Ånd.

Av ham fødes det da ganske visst en ny ånd i mennesket, som nå får et nytt og villig sinn, så det har lyst til å gjøre Herrens vilje. Slik Herren selv sier i ovennevnte Jer 31: 33: "Jeg vil gi min lov i deres sinn og skrive den i deres hjerte". Derfor oppfatter også mange ordet "Ånden" i vår tekst som den nye, villige ånden i menneskene. Men, som vi allerede har vist, så stiller Paulus her opp mot hverandre de to stormaktene som hersker i menneskene i åndelige forhold. Den ene er loven, som tvinger med bud, forbud og dommer. Den andre er Guds Ånd som gir liv og lyst i hjertet. Åndens nye vesen, eller ordrett: "Åndens nyhet" (konf. kap. 6: 4: "livets nyhet" - et helt nytt liv) er dermed det nye livet som Ånden virker når vi frigjøres fra lovens trelldom og tror Guds store nåde. Det er da Herrens egen Ånd som bor i hjertene våre og selv er vår nye, hellige natur. Så virker den igjen at vi tjener Gud av hjertets egen lyst - uten noe sideblikk til lovens trusler eller løfter.

Tjenesten i "Åndens nye vesen" er det ikke leiefolk som utfører, men barn. Ikke fanger som tvinges fram, men venner. Og ikke for å oppnå Guds vennskap eller lønn gjennom tjenesten. Bare for å vise den hjertelige takknemlighet som den overstrømmende nåden virker. Luther sier: "Det er dette som skjer når jeg gjør lovens gjerninger frivillig og med lyst, ikke av lovens tvang, eller fordi jeg skulle tro jeg ble frelst gjennom gjerninger. Nei, jeg handler utelukkende i troen. Gjennom den har jeg nok, er rik og har evig liv. Men jeg øver meg og gjør gode gjerninger, selv om det ikke skulle være noen lov. Og jeg gjør det med et lystig, glad og villig hjerte. Det kunne jeg ikke tidligere, når jeg ikke hadde fått troen. Jeg bygger ikke på mine gjerninger, for mitt nye liv har jeg bare i tro. På den måten er det jeg nå lever etter loven, og er likevel ikke under loven, for jeg gjør jo ikke gjerningene fordi loven krever, truer og dømmer. Nei, ved troen er jeg fri fra loven. Troen lar seg ikke binde verken av noen lov, eller av gjerninger. Og denne troen er ikke unyttig, for det er nettopp den som virker de gode gjerningene. Men den bygger ikke på gjerninger, men utelukkende på Guds nåde. Slik sier Paulus det i Gal 2: 20: "Det livet som jeg nå lever i kjødet, lever jeg i tro på Guds Sønn, som elsket meg og gav seg selv for meg". Det er som om han vil si: De gjerningene jeg gjør, mens jeg ennå lever i dette legemet, er ikke mitt liv som jeg står og bygger på. Nei, troen på Guds Sønn som har elsket meg, er mitt egentlige liv, mitt håp og min tillit" (Luthers Ep. preken over Luk 1: 26-38).

Å "tjene i bokstavens gamle vesen", ordrett: "bokstavens alderdom", er derimot den tjeneste som lovens herredømme virker. Vi har allerede (spes. av 2Kor 3) sett at med uttrykket "bokstaven" mener Paulus loven*. Dvs. all den tjeneste loven med sitt lys, sine bud og forbud, trusler og løfter kan utvirke hos dem som er under lovens herredømme, i hans fengsel. De som ikke er født av nåden og omskapt til glade og villige barn. Derfor er da også denne tjenesten helt og holdent en "syndens tjeneste" (Kap. 6: 17, 20) slik vi har sett. Det skjer dels ved at loven først vekker lystene, og etter hvert også skaper bitterhet og uvilje mot Gud. Dels også ved at lovens drivkraft til å gjøre gode gjerninger, bare er noe egenrettferdigheten (egennytt) driver fram. Derfor hører lovens herredømme og syndens herredømme sammen, på samme måte som nådens herredømme og

rettferdighetens herredømme hører sammen. Når en da vil tjene Gud i bokstavens gamle vesen, kan en nok utrette mye som i det ytre ser ut som gode gjerninger. Men etter sin indre verdi er de ikke annet enn egen nytte, trellegjæringer, kjøpslåing, hykleri, og forskjellig annet kjødelig. Alt sammen er bare kald gjerningskristendom, drevet fram av lengsel etter lønn - som vi også har sett tidligere.

[* "Bokstaven" og "Ånden" - disse uttrykkene Paulus bruker, har blitt misforstått av mange, og på forskjellig vis. Noen har ment at med "bokstaven" menes slik Skriften lyder verbalt, og med "Ånden" det åndelige budskapet som ligger under dette verbale budskapet. At denne tolkingen er feil, kan vi se med egne øyne ved å studere 2Kor 3, spes. v. 6 og 8, som vi også allerede har vist. Og når Paulus sier at "bokstaven slår i hjel, men Ånden gjør levende", skal vi huske på at det er nettopp i Skriftens bokstavelige forkynnelse av Kristus, alle frelstes klippe, at liv og salighet er grunnlagt. Og videre huske at det er bare loven som "slår i hjel". Dessuten har nevnte oppfatning om den skjulte eller åndelige betydningen, ofte blitt misbrukt og ført til stor forvirring. En bryr seg ikke om den konkrete ordlyden, og legger isteden det en finner for godt i Guds egne meninger. Måtte Gud bevare oss alle fra å bygge tro og salighet på slik løs sand! Ved å kalle loven "bokstav" skildrer Paulus på sin sterke måte at loven ikke er i stand til å bevirke det den selv krever: et kjærlig hjerte, gudfryktighet og lydighet. Med alle sine bud og forbud blir bare loven som bokstav på et papir, dvs. avmektige ord. Dette har Luther en rik og treffende tale over i epistelen for 12. søndag etter trefoldighet. Der sier han bl. a.: "Om en så samler alle budene sammen, priser og opphøyer dem det en kan - slik de da også virkelig tilkommer å prises - så blir de aldri noe annet for oss enn "bokstav", dvs. noe som bare blir lært og sagt, men ikke gjort. For "bokstav" står for alle slags bud, lærer og prekener, som bare blir liggende i ordene eller står på papiret, men aldri utføres. På samme måte som når en fyrste utsteder et påbud. Hvis det ikke blir etterlevd, så er og blir det ikke noe som helst mer enn et brev hvor det står skrevet hva som bør gjøres - men som ikke skjer. Slik er det også med Guds bud. Selv om det er den høyeste lærdom og Guds evige vilje, så går det også slik med dem at man gjør dem til et tomt skriv, bare tomme skall, fordi det er uten hjerte og frukt. Det bevirker ikke frelse og evig liv. Derfor står det tvert imot tilbake som en virkelig forsømmelsestavle. Der står det skrevet - ikke det vi gjør, men det vi unnlater og forsømmer. Det er, som verden sier: ett herrebud, men som blir ugjort og ikke etterlevd". Augustin sier: "Hva er loven uten nåde, annet enn bokstav uten ånd? For vår natur kan og makter ikke holde den, hvis ikke Kristus er der med sin nåde".]

Nei, da er det noe annet med de som er døde fra loven, og nå lever i Åndens nye vesen. De er frelst og lykkelige. De er fri fra alle lovens dommer, men også fra dens herredømme over samvittigheten. For det vekket jo bare opp synden og hat mot Gud. Nå har de all sin lyst og glede i å få tjene ham som gav oss en slik frihet. Paulus sier her at vi skal "tjene", dvs. tjene Gud. Dermed er det også sagt tydelig nok at friheten fra loven ikke setter oss i en slags likegyldighets-tilstand. Som om det var opp til oss selv om vi ville gjøre det gode, eller la det være. Nei, Paulus sier det ennå mer bestemt i Gal 5: 13: "For dere, brødre, er blitt kalt til frihet. Bruk bare ikke friheten som en anledning for kjødet, men tjen hverandre ved kjærligheten". Det samme sier også Peter: "Som frie, men som likevel ikke bruker friheten til å dekke over ondskapen, men bruker den som Guds tjenere" (1Pet 2: 16).

Alt dette er ikke et tungt, men et "gagnlig åk", som er kjært og hellig for vår ånd, selv om kjødet er svakt og alltid innstilt på det onde. Kjødet må nok tvinges. Det kan både loven og Herrens tuktt hjelpe oss til. Men det at vi har en villig ånd, slik at vi hjertelig ønsker at Gud må bruke de midlene han vil til å døde vårt kjød, og gjennomføre sitt verk i oss. Og at vi har denne lysten og viljen bare på grunn av at vi allerede har mottatt nåden og frelsen i Kristus. Akkurat dette er de beste kjennetegnene på at vi

har fått Åndens nye vesen. Hvis ikke denne villige ånd følger vår tro, men vi isteden fremdeles synes det er tungt å skulle tjene Gud, så vi ikke kan følge verden og syndens lyster. Da har vi nok ikke ennå erfart hva det vil si at vi "ved loven døde for loven", og er blitt frelst og fri "ved Kristi legeme". Da er nok bare vår tro en menneskelig tanke som sier "jeg tror", mens hjertet ennå ikke kjenner den frelsende troen. Eller vi går ennå i trelldom og ser på oss selv i alt. Vi tror ennå ikke at alt, både rettferdighet og styrke, må gis oss som en gave, uten gjentjeneste.

Riktignok opplever Guds barn også mørke stunder, når den store gaven i Kristus er gjemt for vårt indre øye. Da kjenner vi nok mye sterkere kjødets treghet og ondskap, enn at ånden er villig. Ja, dette kan være fullstendig skjult for oss gjennom mørke tider i anfektelse, da derimot syndens lyster oppleves altfor sterke. Men legg merke til selve hovedsaken i dette spørsmålet; at du gjennom syndens og lovens makt har dødd fra selve håpet om at du selv skal kunne utrette noe som helst, og har fått all din trøst bare i Kristus og det han vil gi deg. Og at du så, når ditt lys og din frelse er Kristus, har din største glede i å tjene ham. Da makter ikke de mørke og tunge stundene å gjøre noe avbrekk i din nådestand. Men vi skal nok stadig gjøre dypere erfaring i at i slike svakhetsperioder hjelper det ikke med eget strev. Tvert imot hjelper bare en ny evangelisk visshet om den evige nåden. For da vekkes på nytt åndens frihet og lyst til gode gjerninger.

Måtte vi aldri glemme dette som vi har sett her! Først og fremst at dersom vi er under loven, er i dens fengsel, da er vi skyldig å holde hele loven til fullkommenhet. Hvis ikke, er vi lenket fast til den evige død, uansett hva vi ellers finner på å foreta oss. Dernest; ikke nok med at loven aldri kan gjøre noe menneske hellig og godt, men den tvert imot bare vekker opp syndens begjær og hat overfor Gud. Ser vi hvor absolutt nødvendig det er, både for vår rettferdighet og vår helliggjørelse, at vi er fri fra loven? Dette bør en virkelig tenke grundig over. Så vil en ikke fare så lett over denne læren, men være alvorlig opptatt med den, og be at Gud gir nåde til at den virkelig måtte bli preget inn i hjertet vårt.

Gjennom det daglige liv bør vi også øve oss vel i å møte loven på rett måte, når den stiller seg foran oss. Taler lovens bud til oss om Guds hellige vilje, og om våre fall og forsømmelser, så skal vi i hellig ærefrykt ta slike påminnelser til oss, og rette oss etter dem. Men dersom vår samvittighet er i ferd med å bli fengslet av vår skyld og lovens trusler, da er det på tide å være våken. Da svarer vi: Nå vil jeg ikke høre eller se på loven. For det er opp- og avgjort at jeg er full av synd, og kan ikke bestå innfor lovens krav. Men jeg har en helt annen rettferdighet som er min frelse. Skal jeg dømmes etter loven, kan jeg straks si farvel til alt håp om å bli frelst. Men nå er vi frigjort fra loven, døde fra det som holdt oss fanget. Vi er døde fra det "ved Kristi legeme". Akkurat derfor kan jeg også hjertelig elske Guds hellige lov, og ønsker meg framfor alle ting stor nåde og kraft til å oppfylle dens bud.

Å, måtte da alle de som har fått dette salige lyset, vår frihet fra loven, ivrig tjene sine brødre med det samme budskapet! Det er da underlig at det blir talt så lite over dette emnet - når det er det helt nødvendige både for vår rettferdighet og vår helliggjørelse! Ja, måtte vi tale til både troende og de utenfor, om at det virkelig finnes et så lykkelig folk på jorden, som ikke lenger lever under loven som frelsesvei, som ikke lenger skal dømmes etter loven. "Jesus er blitt mellommann for en bedre pakt".